

EVAKUÁCIA

Pod pojmom evakuácia, sa rozumie odsun ohrozených osôb z určitého územia. Vykonáva sa z dôvodu nevyhnutného časového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území. Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v § 3 ods. 10 uvádza, že evakuáciou sa rozumie odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z určitého územia. Vyhláška MV SR č. 328/2013 Z. z. o evakuácii, ako všeobecne záväzný právny predpis jednoznačne stanovuje úlohy a opatrenia všetkým orgánom, organizáciám, právnickým osobám a fyzickým osobám v oblasti ochrany obyvateľstva evakuáciou.

Na vykonanie a zabezpečenie evakuácie sa priebežne pripravujú evakuačné opatrenia a na praktické vykonanie evakuácie sú pripravené podmienky odborného zabezpečenia evakuácie v oblasti poriadkovej a bezpečnostnej, dopravnej, zdravotníckej, zásobovacej a veterinárnej.

Riadenie a zabezpečovanie evakuácie sa vykonáva na základe vopred spracovaných plánov evakuácie ministerstiev, ústredných orgánov, orgánov miestnej štátnej správy, štátnych orgánov, okresných úradov, obcí, právnických osôb a fyzických osôb podieľajúcich sa na evakuácii.

Riadenie evakuácie po jej vyhlásení

V objekte riadi evakuáciu právnická osoba alebo fyzická osoba prostredníctvom štábu CO.

V obci riadi a zabezpečuje evakuáciu starosta obce prostredníctvom evakuačnej komisie obce.

V obvode riadi a zabezpečuje evakuáciu prednosta obvodného úradu prostredníctvom evakuačnej komisie obvodu, ak je potrebné vykonať evakuáciu mimo územie obce v územnom obvode.

V územnom obvode kraja riadi a zabezpečuje evakuáciu prednosta obvodného úradu v sídle kraja prostredníctvom evakuačnej komisie kraja, ak je potrebné vykonať evakuáciu mimo územný obvod obvodného úradu.

Základné úlohy a opatrenia pri riadení, vykonávaní a zabezpečovaní evakuácie po jej vyhlásení

V prvom poradí:

- analyzovať situáciu po vyhlásení mimoriadnej situácie,
- vyhlásiť evakuáciu, resp. odporučiť jej vyhlásenie príslušnému orgánu,
- zvolať evakuačnú komisiu resp. štáb, podľa potreby prizvať iných odborne spôsobilých pracovníkov a zabezpečiť ich informovanosť,
- určiť časové obmedzenie pobytu osôb na ohrozenom území,
- vyzrozumieť obyvateľstvo o vyhlásení evakuácie prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov alebo miestnych informačných prostriedkov,
- vydať pokyn na spohotovenie evakuačných zariadení,
- vydať pokyn na evakuáciu zvierat a vecí (na základe rozhodnutia evakuačnej komisie).

Počas evakuácie:

- riadiť evakuáciu prostredníctvom evakuačnej komisie alebo štábu,
- vydať pokyny na riešenie a zabezpečenie evakuačných opatrení,
- vydať pokyn na plnenie úloh odborného zabezpečenia evakuácie na úseku poriadkového a bezpečnostného, dopravného, zdravotníckeho, zásobovacieho, veterinárneho a to najmä:
  - zabezpečiť uzatvorenie priestorov, z ktorých sa vykonáva evakuácia,
  - zabezpečiť kontrolu osôb vstupujúcich do evakuovaného priestoru a ochranu

- majetku občanov v evakuovaných priestoroch,
- zabezpečiť prípravu, pristavenie dopravných prostriedkov, nástup evakuovaných a
- vykonanie prepravy,
- zabezpečiť poskytnutie základnej zdravotníckej pomoci,
- zabezpečiť núdzové zásobovanie a stravovanie,
- zabezpečiť núdzové ubytovanie - určiť na základe vzniknutej situácie časové uprednostnenie niektorých skupín obyvateľstva, najmä deti zo škôl a školských zariadení, chorých zo zdravotníckych zariadení atď.,
- zabezpečiť opatrenia na usmernenie samovoľnej evakuácie,
- zabezpečiť opatrenia v prípade evakuácie zvierat a vecí,
- riadiť a zabezpečovať systém podávania informácií,

Po ukončení evakuácie:

zabezpečiť zdravotné prehliadky osôb, ktoré sa podieľali na zabezpečovaní a vykonaní evakuácie,

Ako riadiť evakuáciu

- vyzrozumieť obyvateľstvo o vyhlásení evakuácie,
- určiť hlavné miesto riadenia evakuácie,
- zvolať evakuačnú komisiu, resp. štáb,
- vydať príkaz na vykonanie evakuácie,
- vydať pokyny na riešenie odborného zabezpečenia evakuácie,
- určiť časové obmedzenie pobytu osôb na ohrozenom území,
- vydať pokyn pre predkladanie správ, hlásení a informácií o zabezpečovaní a vykonávaní evakuácie,
- informovať o priebehu evakuácie nadriadený orgán (odbor krízového riadenia okresného úradu, SKR MV SR).

ČO ROBIŤ V PRÍPADE VYHLÁSENIA EVAKUÁCIE ?

V prípade ohrozenia v dôsledku havárie na vodohospodárskom diele Hriňová sa na území miest a obcí kde je predpoklad ohrozenia vyhlasuje evakuácia.

Po vyhlásení evakuácie postupujte nasledovne:

- Uzatvorte prívod plynu, vody a elektriny.
- Pripravte si a vezmite so sebou evakuačnú batožinu .
- Uzamknite byt.
- Presvedčte sa, či vaši susedia vedia o vzniknutej situácii.
- V prípade, ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti, starí alebo nevládni ľudia pomôžte im.
- Sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas atď., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození.
- Dodržujte pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu.
- Vykonajte presun do evakuačného strediska .

ČINNOSŤ V OBLASTI OHROZENIA POVODŇAMI A ZÁPLAVAMI

O povodniach a záplavách hovoríme vtedy, keď sa zvýšia hladiny vodných tokov, voda vystúpi zo svojich korýt a zaplaví priľahlé územie.

ZÁSADY SPRÁVANIA SA PRED OHROZENÍM POVODŇAMI A ZÁPLAVAMI

- Vytipujte si bezpečné miesto, ktoré nebude zaplavené vodou,
- hodnotné veci zo suterénov, prízemných priestorov a garáží umiestnite do vyššieho poschodia,
- pripravte si vrecia s pieskom na utesnenie nízko položených dverí a okien,
- pripravte si trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2-3 dni,
- ak ste vlastníkom osobného automobilu, pripravte ho na použitie,
- pripravte sa na evakuáciu osôb, zvierat,
- upevnite veci, ktoré by mohla odniesť voda,

Čo robiť v prípade ohrozenia vodou

- pripravte si evakuačnú batožinu. upozorniť susedov vo svojom okolí
- pomôcť starším a chorým občanom
- vypnúť elektrické a plynové spotrebiče
- pripraviť si evakuačnú batožinu
- uzatvoriť okná a zamknúť byt
- dostaviť sa do určeného evakuačného zberného miesta alebo evakuačného strediska
- sledovať hlásenia rozhlasových mobilných informačných prostriedkov na motorových vozidlách
- riadiť sa pokynmi evakuačnej komisie mesta, policajných hliadok a poriadkových jednotiek civilnej ochrany

ZÁSADY SPRÁVANIA SA V OBDOBÍ POVODNÍ A ZÁPLAV

- Opustite ohrozený priestor,
- netelefonujte, len v prípade tiesňového volania,
- v prípade vyhlásenia evakuácie dodržujte zásady pre opustenie ohrozeného priestoru, rešpektujte pokyny členov evakuačnej komisie,
- v prípade časovej tiesne sa okamžite presuňte na vytipované miesto, ktoré nebude zaplavené vodou,
- nešírte paniku a nerozširujte neoverené správy.

ZÁSADY SPRÁVANIA SA PO POVODNIACH A ZÁPLAVÁCH

- Nechajte si skontrolovať stav obydľia (statická narušenosť, obyvateľnosť), rozvody energií (plyn, elektrická energia), stav kanalizácie a rozvod vody.
- Zabezpečte likvidáciu uhynutých zvierat, poškodených potravín, poľnohospodárskych plodín zasiahnutých vodou, riadte sa pokynmi hygienika.
- Informujte sa o miestach humanitárnej pomoci.
- Kontaktujte príslušné poisťovne ohľadom náhrady škôdy